

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Народному депутатові України
Олександрю АЛІКСІЙЧУКУ

Про надання відповіді
на депутатське звернення

Шановний пане Олександрє!

Міністерство освіти і науки України на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України від 09.07.2021 № 3082/1/1-21 до звернень Голови Верховної Ради України від 02.07.2021 № 11/10-1012 та № 11/10-1014 розглянуло Ваше депутатське звернення від 17.06.2021 № 355-21/62 щодо вирішення проблеми дефіциту освітньої субвенції для громад Рівненської області і повідомляє.

Відповідно до частини третьої статті 103² Бюджетного кодексу України освітня субвенція розподіляється між відповідними бюджетами на основі формули, яка розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти, та затверджується Кабінетом Міністрів України.

Формування обсягів освітньої субвенції для місцевих бюджетів на 2021 рік здійснено відповідно до формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1088 «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 березня 2021 року № 209, що застосовується з 1 січня 2021 року).

Нова редакція формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами повністю враховує факт завершення адміністративно-територіальної реформи в Україні та перехід усіх територіальних громад на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом з 1 січня 2021 року.

Розподіл обсягу освітньої субвенції між місцевими бюджетами здійснюється на підставі контингенту учнів усіх типів закладів загальної середньої освіти станом на 5 вересня року, що передує плановому бюджетному періоду.

Розрахунок освітньої субвенції у 2021 році здійснюється за єдиними підходами для всіх 1438 територіальних громад України на основі фактичного контингенту учнів та з урахуванням об'єктивних параметрів: щільності учнів,

Сертифікат: 00857b15002f70f1000000047b3000f9e7d9e258
Підписувач: Шкарлет Сергій Миколайович
Дійсний: з 25.06.2020 21:00 по 25.06.2022 21:00
Цифрова позначка часу: 14.07.2021 13:31:20

Міністерство освіти і науки України

1/10-2964 від 14.07.2021

відсотка населення, що проживає у сільській місцевості, а також чисельності та щільності населення.

Наприклад, за даними Міністерства розвитку громад та територій України, чисельність населення Сарненської міської територіальної громади становить 66 073 особи, щільність населення – 80,6 осіб на квадратний кілометр. При цьому населення, що проживає у сільській місцевості, становить 56 % від загальної чисельності населення громади.

З урахуванням наведених параметрів розрахункова (нормативна) наповнюваність класів для громади на 2021 рік визначена на рівні 21. При цьому фактична (середня) наповнюваність класів громади станом на 05.09.2020 складає лише 19,7 учнів.

Розрахунок освітньої субвенції для бюджету Сарненської міської територіальної громади здійснюється на 546 класів закладів загальної середньої освіти (фактична кількість – 576 класів) та 1227,2 ставки педагогічних працівників (фактична кількість – 1362,7 ставки). Таким чином, неефективна шкільна мережа з низькою наповнюваністю класів призводить до погіршення якості освітніх послуг та зумовлює незабезпеченість бюджету громади коштами освітньої субвенції у повному обсязі.

Зокрема, в мережі Сарненської міської територіальної громади функціонує 9 закладів загальної середньої освіти із фактичною наповнюваністю класів менше 15 учнів, наприклад: Білятицька загальноосвітня школа I-II ступенів (в середньому 7,1 учнів на клас), Бутейківська загальноосвітня школа I-II ступенів (10,4 учнів на клас), Мар'янівська загальноосвітня школа I-II ступенів (11,3 учнів на клас), Яринівська загальноосвітня школа I-II ступенів (12 учнів на клас) та інші.

З метою підвищення ефективності використання коштів освітньої субвенції та уникнення нагромадження надмірних обсягів залишків за освітньою субвенцією на рахунках окремих місцевих бюджетів у 2021 році застосовано механізм коригування розрахункової наповнюваності класів залежно від фактичної наповнюваності класів. Для бюджетів територіальних громад, для яких різниця між розрахунковою наповнюваністю класів та фактичною наповнюваністю класів складає 2 одиниці та більше, розрахункова наповнюваність класів коригується шляхом зменшення такої різниці до 20% (із заокругленням до 0,5 відповідно до математичних правил заокруглення).

Діючий формульний підхід до розподілу освітньої субвенції спрямований на підвищення якості надання освітніх послуг через стимулювання органів місцевого самоврядування до оптимізації неефективної мережі закладів.

У разі, якщо фактична (середня) наповнюваність класів є меншою за розрахункову (нормативну) наповнюваність класів або наявності на території малокомплектних шкіл, різниця у кількості ставок педагогічних працівників має покриватися за рахунок власних доходів місцевого бюджету.

Отже, органи місцевого самоврядування мають приймати управлінські рішення, що потребують глибокого аналізу діяльності мережі закладів освіти і цілей здійснення видатків. Це дозволить громадам акумулювати власні кошти і спрямовувати їх не на утримання приміщень, а насамперед на виплату заробітної плати педагогічним працівникам та забезпечення учням доступу до якісної освіти.

В структуру розрахункової заробітної плати враховано всі обов'язкові доплати та надбавки, зокрема, надбавку за престижність педагогічної праці у розмірі 25%, а також щорічну грошову винагороду за сумлінну працю в розмірі одного посадового окладу.

Варто зазначити, що для кращого розуміння особливостей розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами Міністерство освіти і науки України за підтримки шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» (SKL International) підготувало інформаційні довідки щодо розрахунку обсягів освітньої субвенції для обласних бюджетів та бюджетів територіальних громад на 2021 рік, які розміщені на вебсайті міністерства за посиланням: <https://bit.ly/3yz61t2>.

Ці інформаційні довідки можуть бути одним із основних джерел інформації для засновників закладів освіти в процесі аналізу ефективності мережі закладів та прийняття управлінських рішень щодо її оптимізації.

Зауважимо, що обсяг залишків коштів за освітньою субвенцією Сарненської міської ТГ станом на 01.06.2021 становив 6,5 млн гривень. Відповідно до частини четвертої статті 103² Бюджетного кодексу України залишки коштів за освітньою субвенцією на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенції та на оновлення матеріально-технічної бази закладів освіти державної та комунальної власності.

Кошти освітньої субвенції є не єдиним джерелом здійснення видатків на загальну середню освіту. Пунктом 2 частини першої статті 89 Бюджетного кодексу України передбачено, що видатки на загальну середню освіту належать до видатків, що здійснюються з бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад.

При цьому відповідно до частини четвертої статті 77 Бюджетного кодексу України місцеві ради під час затвердження бюджетів враховують у першочерговому порядку потребу в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених законодавством умов праці та розміру мінімальної заробітної плати.

Крім того, пунктом 3 Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 6 (із змінами) передбачено, що за результатами місячного/квартального звіту про виконання місцевих бюджетів Рівненська ОДА має право подати МОН як головному розпоряднику бюджетних

коштів пропозиції щодо перерозподілу видатків субвенції між місцевими бюджетами області (у межах видатків регіону).

При цьому пропозиції обласної держадміністрації мають містити:

обґрунтування щодо необхідності внесення змін до помісячного розпису освітньої субвенції та причин порушення при затвердженні місцевого бюджету частини четвертої статті 77 Бюджетного кодексу України;

інформацію щодо заходів, які вживаються для залучення додаткових джерел наповнення місцевого бюджетів та спрямування їх на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників, дотримання жорсткої економії коштів тощо;

інформацію щодо запланованих заходів з оптимізації шкільної мережі протягом 2021 року;

бачення шляхів вирішення питання щодо недопущення виникнення заборгованості із виплати заробітної плати педагогічним працівникам до кінця поточного року;

дані про оплату праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти.

Отже, в разі отримання від Рівненської обласної державної адміністрації обґрунтованих пропозицій з дотриманням вищезазначених вимог МОН зможе ініціювати відповідні зміни перед Міністерством фінансів України.

Крім того, ОДА може подати МОН пропозиції щодо здійснення наближення асигнувань освітньої субвенції для бюджетів територіальної громади Рівненської області. Такі пропозиції мають бути збалансованими за місяцями, тобто не порушувати загального обсягу показників загального або спеціального фонду державного бюджету на місяць, якого стосуються такі зміни.

Також повідомляємо, що з метою удосконалення формули розподілу освітньої субвенції на наступні бюджетні періоди Міністерством освіти і науки України створено робочу групу, до складу якої входять представники МОН, Мінфіну, асоціацій органів місцевого самоврядування, Інституту освітньої аналітики, а також експерти проекту «Підтримка децентралізації в Україні» (SKL International).

З повагою

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

584890

Кореспонденти Шкарлет С. М. Міністерство освіти і науки України
(всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата кореспондента № ДСК 1/10-2964 від 14.07.2021
Реєстр. № та дата реєстрації 232457 від 14.07.2021
Арк./прим. 4/1
Стислий зміст На № 11/10-1012 та на № 11/10-1014 від 02.07.2021.
Про розгляд депутатського запиту народного депутата України Аліксійчука О.В.

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис